

EBA/GL/2016/05

07/11/2016

Suunised

---

krediidiasutuste üle järelevalvet
teostavate pädevate asutuste ja
vannutatud audiitori(te) ning
krediidiasutuste kohustuslikke auditeid
tegeva(te) audiitorühingu(te) vahelise
teabevahetuse kohta

1. Järgimis- ja aruandluskohustus

Käesolevate suuniste staatus

1. Käesolev dokument sisaldab määruse (EL) nr 1093/2010¹ artikli 16 kohaselt väljastatud suuniseid. Määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 16 lõike 3 kohaselt peavad pädevad asutused ja finantseerimisasutused võtma mis tahes meetmeid, et suuniseid järgida.
2. Suunistes esitatakse Euroopa Pangandusjärelevalve seisukoht nõuetekohase järelevalvetava kohta Euroopa Finantsjärelevalve Süsteemis, ehk kuidas tuleks liidu õigust konkreetses valdkonnas kohaldada. Suuniste adressaadiks olevad määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 4 punktis 2 määratletud pädevad asutused peaksid suuniseid järgima, kaasates need sobival viisil oma järelevalvetavadesse (nt muutes oma õigusraamistikku või järelevalvemenetlusi) ka siis, kui suunised on mõeldud eelkõige finantseerimisasutustele.

Aruandluskohustus

3. Määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 16 lõike 3 kohaselt peavad pädevad asutused teatama EBA-le 09.01.2017, kas nad järgivad või kavatsevad järgida kõnealuseid suuniseid, või vastasel juhul mittejärgimise põhjused. Kui selleks tähtjaks teadet ei saada, peab EBA pädevat asutust nõudeid mitte täitvaks. Teated tuleks saata EBA veebisaidil avaldatud vormil aadressil compliance@eba.europa.eu, märkides viite EBA/GL/2016/05. Teate peaksid saatma isikud, kes on asjakohaselt volitatud esitama oma pädeva asutuse nimel nõuete järgimise teateid. Nõuete järgimise staatuse mis tahes muutusest tuleb EBA-le teada anda.
4. Kooskõlas EBA määruse artikli 16 lõikega 3 avaldatakse teated Euroopa Pangandusjärelevalve veebilehel

---

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1093/2010, 24. november 2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Pangandusjärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/78/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 12).

2. Sisu, reguleerimisala, adressaadid ja mõisted

2.1 Sisu

5. Suunistes täpsustatakse vastavalt määruse (EL) nr 537/2014² artikli 12 lõikele 2 krediitiasutuste üle järelevalvet teostavate pädevate asutuste (edaspidi vastavalt „krediitiasutused” ja „pädevad asutused”) ning vannutatud audiitori(te) ning krediitiasutuste kohustuslikke auditeid tegeva(te) audiitorühingu(te) (edaspidi „audiitorid”) vahelise tulemusliku dialoogi pidamise nõudeid.
6. Suuniste eesmärk on lihtsustada krediitiasutuste järelevalveülesannete täitmist, edendades pädevate asutuste ja audiitorite vahelist tulemuslikku dialoogi.

2.2 Kohaldamisala

7. Suuniseid kohaldatakse pädevate asutuste ja audiitorite vahelise teabevahetuse suhtes krediitiasutuste üle järelevalve teostamisel ja nende asutuste kohustuslike auditite tegemisel.
8. Suunistes osutatakse eelkõige pädeva asutuse ja krediitiasutuse audiitori või kontserni audiitori vahelisele teabevahetusele (punktis 5 kirjeldatud asutusepõhine teabevahetus) ning pädevate asutuste ja audiitorite kollektiivi vahelisele teabevahetusele (punktis 6 kirjeldatud kollektiivne teabevahetus).
9. Suunised ei piira direktiivi 2013/36/EL³ artikli 63 lõikes 1 ja määruse (EL) nr 537/2014 artikli 12 lõikes 1 sätestatud audiitorite teatamiskohustust.

2.3 Adressaadid

10. Suunised on adresseeritud määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 4 lõike 2 punktis i määratletud pädevatele asutustele.

---

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 537/2014, 16. aprill 2014, mis käsitleb avaliku huvi üksuste kohustusliku auditi erinõudeid ning millega tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2005/909/EÜ (ELT L 158, 27.5.2014, lk 77).

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2013/36/EL, 26. juuni 2013, mis käsitleb krediitiasutuste tegevuse alustamise tingimusi ning krediitiasutuste ja investeerimisühingute usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet, millega muudetakse direktiivi 2002/87/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2006/48/EÜ ja 2006/49/EÜ (ELT L 176, 27.6.2013, lk 338).

2.4 Mõisted

11. Kui ei ole sätestatud teisiti, on suunistes kasutatud ja määratletud mõistetel sama tähendus kui direktiivis 2006/43/EÜ,⁴ määruses (EL) nr 537/2014 ja direktiivis 2013/36/EL. Suunistes kasutatakse järgmisi mõisteid:

„põhjalik teabevahetus” – sagedasem, ametlikum ja/või paremini dokumenteeritud teabevahetus punktides 22 ja 23 osutatud juhtudel, eesmärgiga saada lisateavet krediidiasutuse kohta, kui kohaldatakse või vajatakse tõhusamat järelevalvet;

„oluline teave” – krediidiasutuse üle tehtava järelevalve või kohustusliku auditi käigus saadud teave, mis võib muuta või mõjutada sellele teabele oma vastavate ülesannete täitmisel tugineva pädeva asutuse või audiitori hinnangut või otsust;

„krediidiasutusepõhine teave” – teave konkreetse krediidiasutuse kohta;

„sektoripõhine teave” – teave krediidiasutuste sektori kui terviku või selle osa kohta;

„teadlik isik” – pädeva asutuse või audiitori heaks töötav isik, kellel on arutusel oleva küsimusega seoses vajalikud tehnilised teadmised, oskused ja kogemused;

„informeeritud isik” – pädeva asutuse või audiitori heaks töötav isik, kes omab arutusel oleva probleemiga seoses piisavat ja ajakohast teavet krediidiasutuse riskiprofiili, suuruse ja tegevuse keerukuse kohta;

„volitatud isik” – pädeva asutuse või audiitori heaks töötav isik, kellel on seaduslik õigus organisatsiooni nimel tegutseda ja seega jagada teavet ja teha vajaduse korral arutusel oleva probleemiga seotud asjakohaseid otsuseid;

„järelevalveüksuse juht” – pädeva asutuse töötaja, kes vastutab krediidiasutuse üle järelevalvet tegeva järelevalveüksuse töö korraldamise ja koordineerimise eest;

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2006/43/EÜ, 17. mai 2006, mis käsitleb raamatupidamise aastaaruannete ja konsolideeritud aruannete kohustuslikku auditit ning millega muudetakse nõukogu direktiive 78/660/EMÜ ja 83/349/EMÜ ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 84/253/EMÜ (ELT L 157, 9.6.2006, lk 87).

„kahepoolne kohtumine” – pädeva asutuse ja krediidasutuse audiitori kohtumine;

„kolmepoolne kohtumine” – pädeva asutuse, audiitori ja krediidasutuse kohtumine.

---

3. Rakendamine

Kohaldamiskuupäev

12. Suuniseid kohaldatakse alates 31. märtsist 2017.

4. Pädevate asutuste ja audiitorite vahelise teabevahetuse üldraamistik

---

13. Pädevad asutused ja audiitorid vastutavad mõlemad omavahelise tulemusliku teabevahetuse eest vastavalt määruse (EL) nr 537/2014 artikli 12 lõike 2 esimesele lõigule.
14. Pädevate asutuste ja audiitorite vaheline teabevahetus peaks olema avatud ja konstruktiivne ning kohandatav edasiste ootamatute arengutega.
15. Pädevad asutused ja audiitorid peaksid kehtestama tõhusa teabevahetuse loomiseks ja tagamiseks asjakohased protsessid ja neid järgima.
16. Pädevad asutused ja audiitorid peaksid kaasa aitama kummagi ülesannete ja kohustuste vastastikuse mõistmise tekkimisele.
17. Pooled peaksid täitma oma vastavaid kohustusi ja üks pool ei tohiks kasutada teise töötulemusi enda töö asendusena. Poolte töös peaks peamiseks teabeallikaks olema järelevalve alla kuuluv krediitiasutus.
18. Pädevate asutuste ja audiitorite vaheline tulemuslik teabevahetus peaks hõlbustama pädevate asutuste ja audiitorite vastavate ülesannete täitmiseks vajaliku teabe vahetamist krediitiasutuse kohta. Teabe jagamisel tuleks arvestada pädevate asutuste ja audiitorite erinevate kohustustega, mis tulenevad nende ülesannete erinevast ulatusest ja eesmärgist.
19. Pädevate asutuste ja audiitorite vahelise teabevahetuse käigus jagatud mis tahes teabe suhtes kehtivad direktiivi 2013/36/EL VII jaotise 1. peatüki II jaos sätestatud konfidentsiaalsusnõuded ning vastavalt määruse (EL) nr 537/2014 artikli 12 lõikele 3 ei käsitata audiitorite poolt pädevatele asutustele selle teabevahetuse käigus heauskselt mis tahes teabe avaldamist lepingust või õigusnormidest tuleneva teabe avaldamise piirangu rikkumisena.
20. Tulemusliku teabevahetuse tagamiseks peaksid pädevad asutused kohaldama audiitoritega peetavas teabevahetuses proportsionaalset lähenemisviisi ning kasutama oma vahendeid tõhusalt.
21. Suuniste kohaldamisel proportsionaalse lähenemisviisi rakendamise eesmärk on kohandada suuniste punktides 5 ja 6 osutatud pädevate asutuste ja audiitorite vahelise teabevahetuse elemendid (jagatava teabe ulatus, teabevahetuse liik, teabevahetuses osalejad, teabevahetuse sagedus ja aeg, teabevahetus audiitorite kollektiiviga) krediitiasutuse suuruse, sisemise korralduse ning tegevuse laadi, ulatuse ja keerukusega, nii et suuniste eesmärk saavutataks.

22. Põhjalikku teabevahetust tuleks pidada eelkõige direktiivi 2013/36/EL artiklis 131 osutatud krediidasutuste (globaalsed süsteemselt olulised ettevõtjad⁵ ja muud süsteemselt olulised ettevõtjad⁶) audiitoritega ning teiste pädevate asutuste poolt krediidasutuse suuruse ja sisekorralduse ning selle tegevuse olemuse, ulatuse ja keerukuse hindamise alusel määratud ettevõtjate audiitoritega.
23. Pädevad asutused peaksid peale selle hindama pidevalt, kas krediidasutuse audiitoriga on vaja pidada põhjalikku teabevahetust spetsiifilistel või esilekerkivatel teemadel, nagu:
- hiljutised olulised tähelepanekud järelevalveasutuse hinnangutes või kohustuslikes auditites;
  - hiljutised sündmused, mis võivad muuta krediidasutuse riskihindamist või järelevalve taset;
  - krediidasutuse kohustuslikku auditit tegema määratud audiitori väljavahetamine (sealhulgas juhtumid, kus krediidasutuste kohustusliku auditi turule tuleb uus audiitor);
  - audiitori tagasikutsumine või -astumine auditi tegemise ajal.

---

⁵ Komisjoni delegeeritud määrus (EL) nr 1222/2014, 8. oktoober 2014, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) nr 2013/36/EL seoses regulatiivsete tehniliste standarditega, millega täpsustatakse globaalsete süsteemselt oluliste ettevõtjate kindlaksmääramise meetodikat ja määratakse kindlaks globaalsete süsteemselt oluliste ettevõtjate alakategooriad (ELT L 330, 15.11.14, lk 27).

⁶EBA suunised direktiivi 2013/36/EL artikli 131 lõike 3 kohaldamistingimuste määramise kriteeriumide kohta seoses muude süsteemselt oluliste ettevõtjate hindamisega (EBA/GL/2014/10).

5. Pädevate asutuste ja krediidasutuse audiitorite vaheline teabevahetus

---

Jagatava teabe ulatus

1. põhimõte. Jagatud teave peaks olema mõlema poole ülesannete täitmiseks asjakohane, arvestades teabe olulisust.

24. Pädevad asutused peaksid tegema koostöös audiitoritega kindlaks pädevatele asutustele ja audiitoritele ühishuvi pakkuvad valdkonnad, kus teabe jagamine võib lihtsustada järelevalvet ja potentsiaalselt mõjutada kohustuslikku auditit.

25. Kui kaalutakse, millist teavet jagada, tuleks pöörata nõuetekohast tähelepanu teabe olulisusele, sealhulgas selle tõenäolisele ulatusele ja võimalikule mõjule krediidasutuse üle tehtavale järelevalvele ja selle kohustuslikule auditile.

26. Jagatav teave võib olla järgmist liiki:

- a. asutusepõhine,
- b. sektoripõhine,
- c. aktuaalsed küsimused,
- d. tekkivad küsimused.

27. Suuniste lisas esitatakse mittetäielik loetelu valdkondadest ja küsimustest, mille kohta võiksid pädevad asutused ja audiitorid teavet jagada.

28. Selleks et teabevahetus ja teabe jagamine oleksid tulemuslikud, peaksid pädevad asutused koostama, kui see on otstarbekas, loetelu küsimustest, mida arutada. Pädevad asutused peaksid enne teabe vahetamist konsulteerima audiitoritega loetelu asjakohasuse küsimuses ja julgustama neid seda täiendama.

2. põhimõte. Pädevad asutused peaksid paluma audiitoritel jagada teavet krediidasutuse üle tehtava järelevalve jaoks mis tahes asjakohastes küsimustes.

29. Kui pädeva asutuse hinnangul võib selline teave lihtsustada järelevalveülesannete täitmist, võib taotletav teave hõlmata teavet, mis on seotud tehtud auditeerimistoimingutega, asjakohaste auditi tõendusmaterjalidega ja audiitorite järeldustega.

30. Asjakohane teave on kohustusliku auditi käigus saadud teave ja teadmised, mis on seotud, kuid ei piirdu järgmiste valdkondadega, mida kirjeldatakse üksikasjalikumalt suuniste lisas, koos iga valdkonna juures esitatud mittetäieliku küsimuste loeteluga:
- a. krediidasutuse väliskeskond ja riskiprofiil;
  - b. äriühingu üldjuhtimine ja sisekontroll;
  - c. krediidasutuse suutlikkus tegevust jätkata;
  - d. auditi lähenemisviisi;
  - e. finantsaruanded, vara ja kohustuste hindamine ning avalikustamine;
  - f. auditiaruanne ja audiitorite teabevahetus krediidasutuse juhtorgani, juhtkonna või auditikomiteega või krediidasutuses samasuguseid ülesandeid täitva organiga finantsaruandluse ja kontrollifunktsiooniga seotud olulistest küsimustest;
  - g. auditeerimistoimingute peamised tähelepanekud ja järeldused.
31. Põhjaliku teabevahetuse puhul peaksid pädevad asutused arutama audiitoritega vähemalt auditi lähenemisviisi, auditiaruannet ja audiitorite teabevahetust krediidasutuse juhtorgani, juhtkonna või auditikomiteega või krediidasutuses samasuguseid ülesandeid täitva organiga finantsaruandluse ja kontrollifunktsiooniga seotud olulistest küsimustest, sealhulgas auditiaruande ja auditikomiteele esitatava täiendava aruande üle, millele on osutatud määruse (EÜ) nr 537/2014 artiklites 10 ja 11 ning mida kirjeldatakse täpsemalt suuniste lisas. Pädevad asutused võivad eelkõige võtta auditi põhimõtte aruteludes arvesse krediidasutuse üle tehtud järelevalve tähelepanekuid ja järeldusi.

3. põhimõte. Pädevad asutused peaksid jagama audiitoritega teavet krediidasutuse kohustusliku auditi jaoks asjakohastes küsimustes.

32. Asjakohane teave, mida pädevad asutused ja audiitorid peaksid jagama, hõlmab järelevalveprotsessi käigus tekkivaid küsimusi, mis võivad pädeva asutuse hinnangul olla asjakohased krediidasutuse kohustusliku auditi jaoks.
33. Asjakohane teave on järelevalvemenetluse käigus saadud teave ja teadmised, mis on seotud, kuid ei piirdu järgmiste valdkondadega, mida kirjeldatakse üksikasjalikumalt suuniste lisas, koos iga valdkonna juures esitatud mittetäieliku küsimuste loeteluga:
- a. krediidasutuse väliskeskond ja riskiprofiil;
  - b. äriühingu üldjuhtimine ja sisekontroll;
  - c. krediidasutuse suutlikkus tegevust jätkata;

- d. finantsaruanded, vara ja kohustuste hindamine ning avalikustamine;
  - e. järelevalvealased hinnangud ja meetmed.
34. Peale selle võivad pädevad asutused edastada audiitoritele mis tahes aktuaalseid või tekkivaid krediidiasutuste sektorit mõjutavaid probleeme, nagu muudatused regulatsioonides ja makromajanduslike suundumuste muutused ning krediidiasutuste sektoris tehtud temaatiliste ja vastastikuste hindamiste tulemused.

Teabevahetuse liik

4. põhimõte. Pädevate asutuste ja audiitorite vaheline tulemuslik teabevahetus peab toimuma asjakohaste sidekanalite kaudu.

35. Teabevahetuse võib üldiselt liigitada järgmiselt:

- kirjalik (näiteks e-kirjad või faksid) ja suuline (näiteks reaalsed kohtumised või kaugsuhtlus, nagu telefonivestlused);
- korrapärase (näiteks auditaruanded) ja sihtotstarbeline (näiteks uute regulatsioonide tekst).

36. Kirjalikku teabevahetust tuleks pidada juhtudel, kus on vaja tagada teabevahetuse selgus või säilitada teabevahetuse andmed. Pädevad asutused peaksid kaaluma kirjaliku teabevahetuse pidamist, kui teabevahetus on seotud järgmisega:

- auditiaruanne ja audiitorite teabevahetus krediidiasutuse juhtorgani, juhtkonna või auditikomiteega või krediidiasutuses samasuguseid ülesandeid täitva organiga finantsaruandluse ja kontrollifunktsiooniga seotud olulistest küsimustest;
- auditi- ja järelevalveprotseduuride tähelepanekud ja järeldused;
- keerulised tehnilised küsimused;
- tekkivad küsimused;
- muudatused regulatsioonides.

37. Pädevate asutuste ja audiitorite reaalseid kohtumisi tuleks korraldada avatud ja tõhusa teabevahetuse hõlbustamiseks, eelkõige põhjaliku teabevahetuse puhul.

Teabevahetuses osalejad

5. põhimõte. Teabevahetuses osalejate hulka peaksid kuuluma mõlema poole teadlikud, informeeritud ja volitatud isikuid.

38. Teabevahetuse peamised osalejad peaksid olema järelevalveüksuse juht ja peamine auditeerimispartner.

39. Kui teabevahetus toimub muude isikute kui järelevalveüksuse juhi ja peamise auditeerimispartneri vahel, peaksid pooled teavitama viivitamata nii järelevalveüksuse juhti kui ka peamist auditeerimispartnerit arutusel olnud teemadest ja teabevahetuse tulemustest.

40. Pädevad asutused peaksid hindama kolmepoolsete kohtumiste korraldamise kasulikkust, eelkõige põhjaliku teabevahetuse puhul. Pädevad asutused peaksid hindamisel kaaluma, kas:

a. krediidasutuse juhtorgani, juhtkonna või auditikomitee või krediidasutuses samasuguseid ülesandeid täitva organi selgitused on pädevate asutuste ja audiitorite vahel arutatava küsimuse puhul vajalikud;

b. tegevuse kooskõlastamine pädeva asutuse, audiitori ja krediidasutuse vahel on vajalik.

41. Kolmepoolseid kohtumisi tuleks korraldada lisaks kahepoolsetele kohtumistele. Kolmepoolsetel kohtumistel võivad vajaduse korral osaleda krediidasutuse auditikomitee liikmed, siseaudiitorid, asjaomase peamise kontrollifunktsiooni eksperdid ja krediidasutuse juhtorgani ja juhtkonna liikmed.

42. Kui see lihtsustab pädeva asutuse hinnangul järelevalveülesannete täitmist, võivad pädevad asutused kutsuda kohtumistele audiitoritega muid asjaomaseid avaliku sektori asutusi (nt asutusi, mis vastutavad finantsturgude üle tehtava järelevalve ja audiitorite üle tehtava avaliku järelevalve ning krediidasutuste kriisilahenduse eest), kohaldades liidu või liikmesriigi õigusega nõutud ametisaladuse hoidmise nõudeid, või teavitavad neid asutusi audiitoritega peetud arutelude tulemustest.

43. Pädevate asutuste ja audiitorite tulemuslik teabevahetus peaks hõlmama nõuetekohaseid tagatise teabevahetuse jätkumiseks ka asjaomaste töötajate vahetumise puhul. Pädevad asutused peaksid teabevahetuse andmeid asutusesiseselt säilitama, et teabevahetuses osalenud töötajate asemele asunud uued töötajad saaksid varem toimunud teabevahetuse kohta piisavalt teavet. Teave võib hõlmata järgmist:

a. teabevahetuse protokollid või protokollide kokkuvõte,

b. peamised arutusel olnud teemad,

c. arutelude järeldused,

- d. tulevased tegevused.

Teabevahetuse sagedus ja aeg

6. põhimõte. Asjaomase teabe õigeaegse jagamise tagamiseks peaks pädevate asutuste ja audiitorite teabevahetus toimuma nii sageli kui vaja.

44. Pädevad asutused peaksid kindlaks määrama audiitoritega peetava teabevahetuse asjakohase sageduse ja aja, mis võimaldab jagada õigel ajal teavet nende vastavate ülesannete täitmisel tekkinud küsimuste kohta.
45. Pädevad asutused peaksid konsulteerima audiitoritega teabevahetuse sageduse ja aja asjakohasuse küsimuses.
46. Teabevahetus võiks toimuda järelevalveprotsessi või auditiprotsessi mis tahes etapis, sealhulgas ühe või mitme järgmise tegevuse ajal:
- a. järelevalvelise kontrolli (kohapealne või mujal toimuv) ettevalmistamise ja kavandamise ajal,
  - b. järelevalvelise kontrolli (kohapealne või mujal toimuv) ajal,
  - c. järelevalvelise kontrolli (kohapealne või mujal toimuv) järel,
  - d. kohustusliku auditi ettevalmistamise ja kavandamise ajal,
  - e. enne auditiaruande allkirjastamist,
  - f. pärast auditiaruande allkirjastamist.
47. Pädevad asutused peaksid pidevalt hindama, kas on esile kerkinud küsimusi, mis vajavad teabevahetuse sageduse ja aja muutmist või sihtotstarbelise teabevahetuse korraldamist. Need võivad hõlmata krediitiasutuste kogu sektorit või selle osa (näiteks makromajanduslikud tingimused) või konkreetset krediitiasutust mõjutavaid küsimusi (näiteks järelevalveprotsessi või auditiprotseduuride tulemused või juhtumid, kus konkreetset küsimust on vaja selgitada).
48. Põhjaliku teabevahetuse puhul tuleks pidada kahepoolseid kohtumisi vähemalt kord aastas.

6. Pädevate asutuste ja audiitorite kollektiivi vaheline teabevahetus

---

7. põhimõte. Järelevalveülesannete täitmiseks ja krediidiasutuse kohustuslike auditite tegemiseks olulise teabe õigeaegse jagamise tagamiseks peaks pädevate asutuste ja audiitorite kollektiivi vaheline teabevahetus toimuma nii sageli kui vaja.

49. Pädevate asutuste ja audiitorite kollektiivi (näiteks audiitorite rühm või audiitoreid esindav kutseühing) eesmärk peaks olema välja töötada ühine seisukoht järelevalveülesannete ja krediidiasutuse kohustusliku auditi seisukohast oluliste aktuaalsete ja tekkivate suundumuste suhtes.
50. Pädevad asutused peaksid kohtuma audiitorite kollektiiviga vähemalt kord aastas, olenemata pädeva asutuse ja ühe või mitme krediidiasutuse audiitori vahel toimunud individuaalsetest kohtumistest.
51. Teabevahetus võiks toimuda järelevalvemenetluse või auditimenetluse mis tahes etapis ja pädevad asutused peaksid konsulteerima audiitoritega teabevahetuse sageduse ja aja asjakohasuse küsimuses.
52. Suuniste lisas esitatakse mittetäielik loetelu valdkondadest ja küsimustest, mille kohta võiksid pädevad asutused ja audiitorite kollektiiv teavet jagada.
53. Kui see lihtsustab pädeva asutuse hinnangul järelevalveülesannete täitmist, võivad pädevad asutused kutsuda neile kollektiivsetele kohtumistele muid krediidiasutuste või asjaomaste avaliku sektori asutuste usaldatavusnõuete täitmise üle tehtava järelevalve eest vastutavaid pädevaid asutusi (asutused, mis vastutavad finantsturgude üle tehtava järelevalve ja audiitorite üle tehtava avaliku järelevalve eest) ning ühendusi (pangandus-, raamatupidamis- ja auditeerimissektori ühendused) või teavitavad neid asutusi ja ühendusi audiitoritega peetud arutelude tulemustest.

Lisa. Pädevate asutuste ja audiitorite vahelises teabevahetuses käsitletavad valdkonnad ja küsimused

---

54. Selles lisas esitatakse nende valdkondade ja küsimuste mittetäielik loetelu, mille kohta võiksid pädevad asutused ja krediidasutuse audiitorid või vajaduse korral audiitorite kollektiiv neid suuniseid kohaldades teavet vahetada. Allpool loetletud küsimused on rühmitatud teemade järgi, sõltumata teabe esitajast.

Krediidasutuse väliskeskond ja riskiprofiil

- a. Riskide hindamine ja ulatus: pädeva asutuse ja audiitorite hinnang, milles võetakse arvesse väliskeskonda ja krediidasutuse tulemuslikkust, ärimudelit, äriühingu struktuuri, riski kontsentratsiooni ja riskivalmidust (sealhulgas kõiki nende muudatusi).
- b. Regulatsioonide muudatused.
- c. Raamatupidamis- ja auditeerimisstandardite muudatused.
- d. Krediidasutuste sektorit mõjutavad makromajanduslikud muutused.

Äriühingu üldjuhtimine ja sisekontroll

- a. Krediidasutuse juhtiva organi töökultuur, -põhimõtted ja -stiil (sealhulgas äriühingu üldjuhtimise kvaliteet ja võimu koondumine / võimu jagamine juhtiva organi liikmete vahel).
- b. Krediidasutuse juhtorgani, juhtkonna liikmete või auditikomitee või krediidasutuses finantsaruandluse ja kontrollifunktsiooniga seotud olulistest valdkondades samaväärseid ülesandeid (sealhulgas juhtimise ja organisatsioonilise ülesehituse ümberkorralduse struktuursete sisemiste muudatuste rakendamine) täitva organi liikmete sobivus.
- c. Auditikomitee või krediidasutuses samaväärseid ülesandeid täitva organi roll finantsaruandluse üle tehtavas järelevalves.
- d. Auditikomitee või krediidasutuses samaväärseid ülesandeid täitva organi ja audiitorite vaheliste sidemete kvaliteet.

- e. Tähelepanekud sisekontrolli kohta (näiteks audiitorite arvamus direktiivi 2013/34/EL⁷ artikli 20 kohaselt ettevõtja ühingujuhtimise aruandesse lisatud finantsaruandluse, juhtimise tõhususe, kontrollikeskkonna, kontrolli kohaldamise ja seire, peamiste kontrollifunktsioonide kvaliteedi ja IT-süsteemidega seotud krediitiasutuse sisekontrolli ja riskijuhtimissüsteemide põhijoonte kirjelduse kohta), audiitori tehtud sisekontrolli testide tulemused ja nende tagajärjed auditi põhimõttele (näiteks nende mõju otsese kontrolli tegemise ulatusele ja ekspertide kasutamine kohustuslikus auditis).
- f. Märkimisväärsed puudused sisekontrollimenetlustes (näiteks krediitiasutuse finantsaruandluses tuvastatud märkimisväärsed kontrollialased puudused) ja audiitorite tähelepanekud asjaolude kohta, mis on olulised krediitiasutuse juhtorgani, juhtkonna või auditikomitee või krediitiasutuses samaväärseid ülesandeid täitva organi liikmete kohustuste seisukohast krediitiasutuse strateegilise suuna või krediitiasutuse aruandluskohustusega seotud kohustuste üle tehtavas järelevalves. Vajaduse korral võib see hõlmata audiitori tähelepanekuid siseauditi funktsiooni, riskijuhtimisfunktsiooni ja vastavusfunktsiooni tõhususe kohta (sealhulgas pettuste ohu, eriti sisekontrolli puudustest tingitud pettuste ohu hindamine).

Krediitiasutuse suutlikkus tegevust jätkata

- a. Krediitiasutuse tegevuse jätkumisega, sealhulgas kapitali adekvaatsusega seotud riskide (näiteks krediidi-, turu- ja tegevusriski ning omakapitali ja kõlblike kohustuste miinimumnõue e MREL), suure riskide kontsentreerumise, finantsvõimenduse, likviidsuse ja rahastamisega seotud riskide hindamine.
- b. Tähelepanekud võimalike mainet ähvardavate ohtude ja krediitiasutuse asjaomaste õigusnormide täitmata jätmisest tulenevate riskide (sealhulgas oluline tegelik või võimalik vaidlus või kohtuvaidlused) mis tahes valdkondade kohta.

Auditi lähenemine

- a. Olulisus kohustusliku auditi kavandamisel ja tegemisel.
- b. Väliseksperptide kasutamine kohustusliku auditi tegemises.
- c. Siseaudiitorite töö kasutamine kohustusliku auditi tegemisel.
- d. Arvestusmeetodite kohaldamine ja nende muudatused.
- e. Võimalikud juhtimise erapoolikuse allikad.

---

⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/34/EL teatavat liiki ettevõtjate aruandeaasta finantsaruannete, konsolideeritud finantsaruannete ja nendega seotud aruannete kohta ja millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/43/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 78/660/EMÜ ja 83/349/EMÜ (ELT L 182, 29.6.2013, lk 19).

- f. Tuvastatud märkimisväärse riski valdkonnad.
- g. Audiitori spetsiifiline töö konkreetsete tehingutega (mille puhul võis olla samuti vaja kasutada ekspertide abi).
- h. Kohustusliku auditi käigus esinenud suured raskused (sealhulgas audiitorite ja krediidasutuse juhtorgani, juhtkonna või auditikomitee liikmete või krediidasutuses samaväärseid ülesandeid täitva organi liikmete lahkavamused).
- i. Auditi kavandamisel oluliste muudatuste tegemiseni viinud asjaolud.

Finantsaruanded, vara ja kohustuste hindamine ning avalikustamine

- a. Arvamused ja järeldused peamiste riskivaldkondade ja eelduste kohta, sealhulgas olulised tehingud ja hinnangud (näiteks laenukahjumi reservide arvutamise ja finantsinstrumentide hindamise valdkondades).
- b. Raamatupidamistavad ja valdkonnad, mis hõlmavad märkimisväärselt suurt hindamisebakindlust (näiteks laenukahjumi reservide arvutamise ja finantsinstrumentide hindamise valdkondades).
- c. Olulised arvestushinnangud ja juhtimise erapoolikuse märgid:
  - i. kui krediidasutus kasutab pidevalt hinnanguid, mis ilmutavad optimismi või pessimismi vastuvõetavates hinnangutes või muid juhtimise võimaliku erapoolikuse märke, või
  - ii. kui krediidasutus teeb tehinguid konkreetse arvestusliku või regulatiivse tulemuse saavutamiseks, nii et kirjendamis- või reguleerimisviis on tehniliselt vastuvõetav, kuid see varjab tehingu sisu.
- d. Kohustusliku auditi käigus finantsaruannetes tuvastatud väärkajastamised (parandatud või parandamata) ja audiitorite hinnang nende kohta.
- e. Finantsaruannetes avaldatud teabe piisavus ja usaldusväärsus, arvestades käimasoleval koosolekul või varasematel koosolekutel arutatud kohustuslikke auditeerimisnõudeid ja riske, tehinguid, hinnanguid ja eeldusi.

Auditiaruanne ja audiitorite teabevahetus krediidasutuse juhtorgani, juhtkonna või auditikomiteega või krediidasutuses samasuguseid ülesandeid täitva organiga finantsaruandluse ja kontrollifunktsiooniga seotud olulistest küsimustes

- a. Määruse (EL) nr 537/2014 artiklis 10 osutatud auditiaruanne.
- b. Määruse (EL) nr 537/2014 artiklis 11 osutatud täiendav aruanne auditikomiteele.

Auditeerimistoimingute peamised tulemused ja järeldused

- a. Kohustusliku auditi käigus tuvastatud ja krediidasutuse juhtorganile, juhtkonnale või auditikomiteele või krediidasutuses samaväärseid ülesandeid täitvale organile teatatud probleemid, nagu sisekontrolli puudused, mis väärivad audiitorite professionaalse hinnangu kohaselt juhtkonna tähelepanu.
- b. Olulised küsimused, mida on põhjalikult arutatud krediidasutuse juhtorgani, juhtkonna või auditikomiteega või krediidasutuses samaväärseid ülesandeid täitva organiga.

Järelevalvealased hinnangud ja meetmed

- a. Krediidasutuse suhtes kehtestatud järelevalvemeetmed.
- b. Hiljutistest krediidasutusepõhistest järelevalvealaste riskide hindamistest ja läbivaatamistest tulenevad küsimused (nt need, mis tekivad järelevalve- ja hindamismenetluse ehk SREPI⁸ käigus).
- c. Pädeva asutuse poolt krediidasutuste sektoris tehtud temaatiliste ja vastastikuste eksperdihindamiste tulemused.
- d. Krediidasutuselt regulatsioonidega nõutava aruandluse põhjal tehtud tähelepanekud, sealhulgas reguleeritud kapitali kohta.
- e. Asjaomaste õigusnormide ja usaldatavusnõuete täitmine.

Muud

- a. Eelmistel aastatel ja koosolekutel arutatud küsimused, kui neid peetakse endiselt oluliseks.
- b. Kohustuslikku auditit tegema määratud audiitori nimetamise, väljavahetamise, tagasikutsumise või tagasiastumisega seotud küsimused.
- c. Kohustusliku auditi käigus üles kerkinud täiendavad küsimused, nagu liidu või riigi õiguses sätestatud kehtivatest või uutest nõuetest tulenevad küsimused.
- d. Tagasiside pädevate asutuste ja audiitorite vahelise teabevahetuse kvaliteedi ja teabevahetuse parandamise võimaluste kohta.

---

⁸ Kooskõlas direktiivi 2013/36/EL artikli 107 lõikega 3 välja antud EBA suunised (EBA/GL/2014/10).